

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPTIE
AL REPUBLICII MOLDOVA

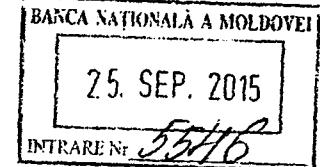
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06 / 3406 din 23.09. 2015

La nr.08-02303/10/3125 din 19 august 2015

Banca Națională a Moldovei

Prin prezenta, Vă remitem atașat rapoartele de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege cu privire la contractele de finanțare, documente și sistemele de plată de instrumentelor financiare, proiectului de lege cu privire la contractele de garanție financiară și proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: potrivit textului – 16 (șaisprezece) file.

Director adjunct

Cristina ȚĂRNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativelor legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Banca Națională, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoriea actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege este elaborat în vederea armonizării legislației naționale la angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, la capitolul „Servicii financiare”. Prin proiect se reglementează procedura de finalitate a decontărilor în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, efectele procedurii de insolvență, drepturile și obligațiile părților implicate în acest sistem.

Implementarea proiectului va contribui la reducerea riscului sistemic în sistemul de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și la reducerea disfuncționalității sistemelor cauzate de intentarea procedurii de insolvență.

d. Suficiența argumentării. Deși proiectul de lege este justificat din punct de vedere al realizării angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană pe de altă parte, cât și din punct de vedere al asigurării stabilității sistemului finanțier, totuși, proiectul conține unele deficiențe/riscuri de corupție, însă referitor la diminuarea acestora ne vom expune în compartimentul „Evaluarea în fond a proiectului”.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Cu referire la compartimentul fundamentarea economico-financiară a proiectului menționăm că deși autorul în nota informativă invocă că proiectul ar putea implica anumite costuri cu privire la comunicarea și informarea participanților implicați în acest proces, acesta nu a prevăzut mijloacele financiare necesare pentru implementarea prevederilor.

Dat fiind faptul că proiectul necesită cheltuieli financiare, propunem autorului de completat nota informativă cu prevederi referitoare la fundamentarea economico-financiară în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul de lege promovează interesele participanților (agent de decontare, casă de compensare etc.) la sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare. Însă, reieșind din faptul că în proiect au fost identificate careva deficiențe la noțiunile utilizate în sistemul dat, la drepturile și obligațiile participanților la sistem etc., acesta ar putea prejudicia interesul subiecților sistemului în cauză.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sănătatea și stabilitatea acestor standarde.

Asigurarea transparentei în procesul decizional. La momentul efectuării expertizei anticorupție, proiectul a fost regăsit pe pagina web a autorului conform prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

La art.1 alin.(2) din proiect „Prezenta lege are ca scop reducerea riscului juridic și al riscului sistemic asociat cu participarea la sistemele...”.

Din analiza normei nu este clar ce presupune „riscul juridic” în sistemul de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, deși, potrivit art.3 din proiect este definită doar noțiunea de „risc sistemic”. Înțînd cont că scopul implementării unei legi este esențial în realizarea prevederilor cadrului legal considerăm oportun să excludem astfel de norme confuze.

Recomandarea: În vederea realizării adecvate a normei propunem de exclus sintagma „risc juridic” sau de definit noțiunea dată.

La art.3 alin.(1) subct.16 din proiect „sistem – un aranjament formal care îndeplinește cumulativ următoarele condiții...”.

Utilizarea sintagmei „aranjament formal” nu este conformă atât din punct de vedere al

cadrului legal în domeniu, cât și din punct de vedere al prevederilor Directivei 98/25/CE care stipulează noțiunea de „acord formal”. Astfel, potrivit prevederilor pct.7 al Regulamentului privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1345 din 24.11.2006, la elaborarea actului normativ național urmează a fi respectată terminologia legislației comunitare, utilizând aceiași termeni pentru concepte similare.

Recomandarea: *În vederea uniformizării terminologiei legislației comunitare, propunem de substituit cuvântul „aranjament” cu cuvântul „acord”. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul proiectului.*

La art.3 alin.(1) subct.16 lit.b) din proiect „este guvernat de legea aleasă de participanți care este legea Republicii Moldova, dacă cel puțin unul dintre participanți își are sediul în Republica Moldova”.

Norma este una confuză, deoarece, pe de o parte, prin normă se institue obligația „sistemul să fie guvernat de legea aleasă de participanți”, iar pe de altă parte, „sistemul este guvernăt de legea Republicii Moldova”. Astfel, este necesar de exclus această tratare contradictorie în cadrul normei, pentru a nu admite confuzii în procesul de implementare a prevederilor.

Recomandarea: *Se recomandă autorului de a analiza suplimentar norma în cauză, prin prisma analizei expuse mai sus și a prevederilor Directivei 98/26/CE.*

Obiecție de ordin general la Capitolul V „Dispozițiile finale” din proiect.

Includerea procedurii de desemnare și supraveghere a sistemelor, de transparență decizională (potrivit art.13 din proiect), de respectare a cerințelor privind comunicarea participanților (potrivit art.14 din proiect) și de respectare a procedurii de oferire a informațiilor (potrivit art.15) la compartimentul „Dispozițiile finale” nu este conformă prevederilor art.30 al Legii privind actele legislative nr.780/2001 care stipulează că Dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind prevederi referitoare la modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări, compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare și altele. Aspectele invocate mai sus nu fac parte din capitolul dat, acestea trebuie incluse în articole separate ca fiind dispoziții de conținut. Din capitolul dat face parte art.16 din proiect „Intrarea în vigoare a prezentei legi”.

Recomandarea: *În vederea respectării tehnicilor legislative, propunem de exclus art.13, 14 conținutul Capitolului V și de prevăzut ca articole separate în cadrul proiectului.*

2. Conflicte ale normelor de drept

La art.3 alin.(1) subct.14 din proiect „procedura de insolvență – orice procedură colectivă prevăzută de legislație care urmărește fie lichidarea unui participant...”.

Noțiune dată este în contradicție cu prevederile art.2 al Legii insolvență nr.149 din 29.06.2012 care stipulează că procedura de insolvență este procedura prin care debitorul intră, după o perioadă de observație, în procedură de restructurare sau în procedură de faliment.

Prin urmare, definiția propusă prin proiect trebuie ajustată la cadrul legal național care reglementează procesul, pentru a nu admite conflicte de norme în procesul de implementare a prevederilor.

Recomandarea: *Se recomandă autorului de a analiza suplimentar noțiunea de*

„procedura de insolvență”, astfel încât să corespundă prevederilor Legii nr.149/2012.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La art.3 alin.(1) subct.2), 4) din proiect „casă de compensare – o entitate care răspunde de calcularea poziției nete a instituțiilor, o eventuală contraparte centrală și/sau un eventual agent de decontare” și „contraparte centrală – o entitate care se interpune între instituțiile participante la un sistem și care acționează ca partener exclusiv...”

Ca obiecție generală la semnificația noțiunilor date reținem că, deși acestea sunt transpuse din Directiva 98/26/CE, totuși, proiectul nu conține reglementări clare privind mecanismul de funcționare și înființare a entităților date. Dat fiind faptul că legislația națională nu reglementează activitățile entităților, acestea fiind subiecți importanți în asigurarea procesului de tranzacționare a instrumentelor financiare este necesar de prevăzut într-un articol separat prevederi care să asigure mecanismul de funcționare al acestor entități.

Recomandarea: În scopul reducerii riscurilor ce decurg din participarea la sistemele de decontare a instrumentelor financiare, propunem de completat proiectul cu prevederi care să asigure funcționalitatea acestor entități.

La art.3 alin.(1) subct.6) llt.d) „o autoritate publică și entități garantate”.

Se prevede că instituțiile care participă la un sistem și care sunt obligate să execute obligațiile financiare rezultate din ordinele de plată/ordinele de transfer sunt „entitățile garantate public”. Atât prevederile proiectului, cât și cadrul legal național în domeniu nu definește semnificația noțiunii de entități garantate public, ceea ce va duce la interpretări și aplicări preferențiale din partea persoanelor interesate.

Recomandarea: În cazul dat este necesar de definit noțiunea de „entități garantate public”, pentru a nu admite confuzii și discreții din partea persoanelor responsabile de implementarea prevederilor.

La art.3 alin.(2) din proiect „Pentru prevenirea riscului sistemic, prin derogare de la prevederilor alin.(1) pct.16, după caz, poate fi desemnat ca sistem care intră sub incidența prezentei legi un aranjament formal...”.

Derogarea dată este discreționară, deoarece acordă dreptul responsabililor, în cazul prevenirii riscului sistemic, de a desemna, „după caz”, ca sistem un aranjament formal între doi participanți, alții decât agentul de decontare, contraparte centrală etc. Considerăm că în cazul în care este identificat riscul sistemic al unui participant la sistemul de plăti și de decontare a instrumentelor financiare (de exemplu, neonorarea obligațiilor în cadrul unui sistem), trebuie să se aplique derogarea dată, fără careva discrepanță „după caz” în acest sens. În caz contrar, riscăm ca derogarea să fie aplicată doar în cazurile în care decid, la propria discr

Recomandarea: Pentru a nu admite careva discrepanță în procesul de executare a

derogării date, propunem de exclus sintagma „după caz, poate fi”.

La art.9 alin.(1) și (2) din proiect „În sensul prezentei legi se consideră moment al intentării procedurii de insolvență pentru instituțiile autohtone, cu excepția celor menționate la art.3 alin.(1)...” și „Autoritatea competentă indicată la alin.(1) din prezentul articol este obligată să comunice...”.

Norma este confuză și discrețională din punct de vedere procedural, deoarece, conform procedurii insolvențăi stabilite în Legea insolvențăi nr.149/2012 instanța de judecată se pronunță asupra intentării procedurii de insolvență, iar în cazul instituțiilor financiare Banca Națională în condițiile Legii instituțiilor financiare nr.550/95. Prin urmare, utilizarea sintagmei „sau o altă autoritate competentă” nu este una adecvată procedurii de insolvență. De asemenea, nu este conformă limbajului juridic sintagma „instituțiile autohtone”, acestea fiind instituții publice. În opinia noastră, este necesar de exclus aceste interpretări confuze și preferențiale, întrucât există cadrul legal care prevede expres procedura și organele responsabile de intentarea procesului de insolvență.

Recomandarea: În scopul uniformizării conținutului normei cu prevederile în vigoare, propunem de substituit sintagma „altă autoritate competentă” cu sintagma “Banca Națională”. Această obiecție este valabilă și pentru alin.(2) al aceluiași articol.

La art.9 alin.(4) din proiect „Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, după caz, vor închela acorduri...autoritatea străină relevantă informează BNM sau CNPF, după caz”.

Norma este discrețională, deoarece acordă dreptul de BNM și CNPF de a încheia acorduri „după caz”, deși aceste acorduri, în opinia noastră, trebuie să fie obligatorii, întrucât vor prevedea procedura/mecanismul de informare cu privire la intentarea procedurii de insolvență față de participanți. Această discreție persistă și în cazul informării BNM sau CNPF de către autoritatea străină, „după caz”, privind momentul intentării procedurii de insolvență. În situația dată există riscul ca participanții la sistem să nu fie informați cu privire la procedura de insolvență, ceea ce va duce la prejudicierea intereselor subiecților dați.

Recomandarea: Pentru a exclude careva discreteții de partea responsabilității de informarea intentării procesului de insolvență, propunem de exclus sintagma „după caz”. Această obiecție este valabilă și pentru art.12 alin.(4) din proiect.

La art.11 din proiect „În cazul în care a fost intentată procedura de insolvență împotriva unui participant la sistem, drepturile și obligațiile acestuia...se stabilesc de legea aplicabilă sistemului în cauză”.

Deși titlul articolului dat prevede drepturile și obligațiile participanților la sistem, acesta nu stipulează expres careva îndatoriri. Mai mult decât atât, potrivit normei date, drepturile și obligațiile urmează a fi „stabilitatea de legea aplicabilă” sistemului de plăti și de decontare a instrumentelor financiare, ceea ce presupune că urmău să fie prevăzute în proiectul prenotat. Considerăm că norma este una formală și discrețională, inclusiv și prevederile art.2 din proiect care prevede că obiectul legii reglementează drepturile și obligațiile care decurg în legătură cu participarea sa la sistem, ceea ce va duce la interpretări preferențiale/discreționale din partea subiecților.

Recomandarea: În contextul analizei expuse supra, propunem de prevăzut drepturile și obligațiile participanților la sistem.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecțiilor vizăți.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărora mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe expuse la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Cheptea
inspector principal al Direcției legislație și expertiză anticorupție
18 Septembrie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La art.1 alin.(2) din proiect „Prezenta lege are ca scop reducerea riscului juridic și al riscului sistemic asociat cu participarea la sistemele...”.	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Din analiza normei nu este clar ce presupune „riscul juridic” în sistemul de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, deși, potrivit art.3 din proiect este definită doar noțiunea de „risc sistemic”. Înțând cont că scopul implementării unei legi este esențial în realizarea prevederilor cadrului legal considerăm oportun de exclus astfel de norme confuze.	În vederea realizării adecvate a normei propunem de exclus sintagma „risc juridic” sau de definit noțiunea dată.
2	La art.3 alin.(1) subct.16 din proiect „sistem – un aranjament formal care îndeplinește cumulativ următoarele condiții...”.	Utilizarea termenilor neconsacrați în legislație / neaplicați în practică	Utilizarea sintagmei „aranjament formal” nu este conformă atât din punct de vedere al cadrului legal în domeniu, cât și din punct de vedere al prevederilor Directivei 98/25/CE care stipulează noțiunea de „acord formal”. Astfel, potrivit prevederilor pct.7 al Regulamentului privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1345 din 24.11.2006, la elaborarea actului normativ național urmează a fi respectată terminologia legislației comunitare, utilizând aceiași termeni pentru concepte similare.	În vederea uniformizării terminologiei legislației comunitare, propunem de substituit cuvântul „aranjament” cu cuvântul „acord”. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul proiectului.

3	La art.3 alin.(1) subct.16 lit.b) din proiect „este guvernat de legea aleasă de participanți care este legea Republicii Moldova, dacă cel puțin unul dintre participanți își are sediul în Republica Moldova”.	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Norma este una confuză, deoarece, pe de o parte, prin normă se instituie obligația „sistemul să fie guvernat de legea aleasă de participanți”, iar pe de altă parte, „sistemul este guvernat de legea Republicii Moldova”. Astfel, este necesar de exclus această tratare contradictorie în cadrul normei, pentru a nu admite confuzii în procesul de implementare a prevederilor.	Se recomandă autorului de a analiza suplimentar norma în cauză, prin prisma analizei expuse mai sus și a prevederilor Directivei 98/26/CE.
4	Obiecție de ordin general la Capitolul V „Dispoziții finale” din proiect.	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Includerea procedurii de desemnare și supraveghere a sistemelor, de transparență decizională (potrivit art.13 din proiect), de respectare a cerințelor privind comunicarea participanților (potrivit art.14 din proiect) și de respectare a procedurii de oferire a informațiilor (potrivit art.15) la compartimentul „Dispoziții finale” nu este conformă prevederilor art.30 al Legii privind actele legislative nr.780/2001 care stipulează că Dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind prevederi referitoare la modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări, compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare și altele. Aspectele invocate mai sus nu fac parte din capitolul dat, acestea trebuie incluse în articole separate ca fiind dispoziții de conținut. Din capitolul dat face parte art.16 din proiect “Intrarea în vigoare a prezentei legi”.	În vederea respectării tehnicii legislative, propunem de exclus art.13, 14 conținutul Capitolului V și de prevăzut ca articole separate în cadrul proiectului.
5	La art.3 alin.(1) subct.14 din proiect „procedura de insolvență – orice procedură colectivă prevăzută de legislație care urmărește fie	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Noțiunea dată este în contradicție cu prevederile art.2 al Legii insolvențăii nr.149 din 29.06.2012 care stipulează că procedura de insolvență este procedura prin care debitorul intră, după o perioadă de observație, în procedură de	Se recomandă autorului de a analiza suplimentar noțiunea de „procedura de insolvență”, astfel încât să corespundă

	lichidarea unui participant...” .		restructurare sau în procedură de faliment. Prin urmare, definiția propusă prin proiect trebuie ajustată la cadrul legal național care reglementează procesul, pentru a nu admite conflicte de norme în procesul de implementare a prevederilor.	prevederilor nr.149/2012.	Legii
6	La art.3 alin.(1) subct.2), 4) din proiect „casă de compensare – o entitate care răspunde de calcularea poziției nete a instituțiilor, o eventuală contraparte centrală și/sau un eventual agent de decontare” și „contraparte centrală – o entitate care se interpune între instituțiile participante la un sistem și care acționează ca partener exclusiv...”	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Ca obiectie generală la semnificația noțiunilor date reținem că, deși acestea sunt transpuse din Directiva 98/26/CE, totuși, proiectul nu conține reglementări clare privind mecanismul de funcționare și înființare a entităților date. Dat fiind faptul că legislația națională nu reglementează activitățile entităților, acestea fiind subiecți importanți în asigurarea procesului de tranzacționare a instrumentelor financiare este necesar de prevăzut întru-un articol separat prevederi care să asigure mecanismul de funcționare al acestor entități.	În scopul reducerii riscurilor ce decurg din participarea la sistemele de decontare a instrumentelor financiare, propunem de completat proiectul cu prevederi care să asigure funcționalitatea acestor entități.	
7	La art.3 alin.(1) subct.6) lit.d) „o autoritate publică și entități garantate”.	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Se prevede că instituțiile care participă la un sistem și care sunt obligate să execute obligațiile financiare rezultate din ordinele de plată/ordinele de transfer sunt „entitățile garantate public”. Atât prevederile proiectului, cât și cadrul legal național în domeniul nu definește semnificația noțiunii de entități garantate public, ceea ce va duce la interpretări și aplicări preferențiale din partea persoanelor interesate.	În cazul dat este necesar de definit noțiunea de „entități garantate public”, pentru a nu admite confuzii și discreții din partea persoanelor responsabile de implementarea prevederilor.	
8	La art.3 alin.(2) din proiect „Pentru prevenirea riscului sistemic, prin derogare de la	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Derogarea dată este discreționară, deoarece acordă dreptul responsabililor, în cazul prevenirii	Pentru a nu admite careva discreții în procesul de executare a	

	prevederilor alin.(1) pct.16, după caz, poate fi desemnat ca sistem care intră sub incidența prezentei legi un aranjament formal...”.		riscului sistemic, de a desemna, „după caz”, ca sistem un aranjament formal între doi participanți, alii decât agentul de decontare, contraparte centrală etc. Considerăm că în cazul în care este identificat riscul sistemic al unui participant la sistemul de plăti și de decontare a instrumentelor financiare (de exemplu, neonorarea obligațiilor în cadrul unui sistem), trebuie să se aplique derogarea dată, fără careva discreție „după caz” în acest sens. În caz contrar, riscăm ca derogarea să fie aplicată doar în cazurile în care decid, la propria discr	derogării date, propunem de exclus sintagma „după caz, poate fi”.
9	La art.9 alin.(1) și (2) din proiect „În sensul prezentei legi se consideră moment al intentării procedurii de insolvabilitate pentru instituții autohtone, cu excepția celor menționate la art.3 alin.(1)...” și „Autoritatea competentă indicată la alin.(1) din prezentul articol este obligată să comunice...”.	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Norma este confuză și discreționară din punct de vedere procedural, deoarece, conform procedurii insolvențăii stabilite în Legea insolvențăii nr.149/2012 instanța de judecată se pronunță asupra intentării procedurii de insolvență, iar în cazul instituțiilor financiare Banca Națională în condițiile Legii instituțiilor financiare nr.550/95. Prin urmare, utilizarea sintagmei „sau o altă autoritate competentă” nu este una adecvată procedurii de insolvență. De asemenea, nu este conformă limbajului juridic sintagma „înstituții autohtone”, acestea fiind instituții publice. În opinia noastră, este necesar de exclus aceste interpretări confuze și preferențiale, întrucât există cadrul legal care prevede expres procedura și organele responsabile de intentarea procesului de insolvență.	În scopul uniformizării conținutului normei cu prevederile în vigoare, propunem de substituit sintagma „altă autoritate competentă” cu sintagma „Banca Națională”. Această obiecție este valabilă și pentru alin.(2) al aceluiași articol.
10	La art.9 alin.(4) din proiect „Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Norma este discreționară, deoarece acordă dreptul de BNM și CNPF de a încheia acorduri „după caz”, deși aceste acorduri, în opinia noastră,	Pentru a exclude careva discreții de partea responsabililor de

	Financiare, după caz, vor încheia acorduri...autoritatea străină relevantă informează BNM sau CNPF, după caz".		trebuie să fie obligatorii, întrucât vor prevedea procedura/mecanismul de informare cu privire la intentarea procedurii de insolvență față de participanți. Această discreție persistă și în cazul informării BNM sau CNPF de către autoritatea străină, „după caz”, privind momentul intentării procedurii de insolvență. În situația dată există riscul ca participanții la sistem să nu fie informați cu privire la procedura de insolvență, ceea ce va duce la prejudicierea intereselor subiecților dați.	informarea intentării procesului de insolvență, propunem de exclus sintagma „după caz”. Această obiecție este valabilă și pentru art.12 alin.(4) din proiect.
11	La art.11 din proiect „În cazul în care a fost intentată procedura de insolvență împotriva unui participant la sistem, drepturile și obligațiile acestuia...se stabilesc de legea aplicabilă sistemului în cauză”.	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Deși titlul articolului dat prevede drepturile și obligațiile participanților la sistem, acesta nu stipulează expres careva îndatoriri. Mai mult decât atât, potrivit normei date, drepturile și obligațiile urmează a fi „stabilită de legea aplicabilă” sistemului de plăti și de decontare a instrumentelor financiare, ceea ce presupune că urmău să fie prevăzute în proiectul prenotat. Considerăm că norma este una formală și discrețională, inclusiv și prevederile art.2 din proiect care prevede că obiectul legii reglementează drepturile și obligațiile care decurg în legătură cu participarea sa la sistem, ceea ce va duce la interpretări preferențiale/discreționale din partea subiecților.	În contextul analizei expuse supra, propunem de prevăzut drepturile și obligațiile participanților la sistem.